

isthyffer istebet for at holde den sammen. Men dersom den ærede Landstingsmand havde Ret, vil jeg spørge, hvorledes gaar det da til, at saamange kirkelige Love allerede ere blevne givne her paa Rigsdagen, uden at vi have haft dette Organ, hvorigjennem Kirken saaledes alene skulde kunne udtale sig, f. Ex. den Lov, som vi meest maae tænke paa idag, Loven om Sognebaandets Løsning, foruden saamange andre, hvorved de allermeest trykkende Baand efterhaanden ere blevne løste? Naar man i det Hele siger, at Kirken først maa høres, førend vi kunne eller tør eller bør gjøre Noget med Hensyn til kirkelige Anliggender her paa Rigsdagen, saa siger jeg, at det forstaaer jeg igrunden ikke ret, og at jeg ialtsald ikke kan gaar ind derpaa. Jeg veed ikke, hvor Kirken fortiden i Danmark har sit Organ eller sin Repræsentation, hvorigjennem den kan høres, uden det da netop skulde være her paa Rigsdagen. Et Kirkeraad have vi ikke — thi det er forfattet af Rigsdagen — Landemoderne have ingen lovlig Myndighed; der bliver altsaa Bistopperne og Landets Præstestand tilbage at spørge, og dersom Ministeren vil spørge dem om deres Mening, saa kunne vi jo paa ingen Maade have Noget derimod; men jeg mener rigtignok, at Rigsdagen ikke skal sige: Først maae de være hørte, førend vi kunne have Lov til at tage os af saadanne Sager. Den nu foreliggende Sag har jo desuden, som jeg ved dens Historie har oplyst, igrunden ligget for i mange Aar, og der har jo i al den Tid været god Leilighed baade for Præsterne til at udtale sig og for Ministeren til at spørge. At han ikke har spurgt, og at Præsterne maaffee ikke have udtalt sig saa fuldtalligt, som de kunde, bør dog ikke gaar ud over vedkommende Løgsfolk, der ingen Skyld have deri, og som ønske, at en saadan Frihed maa blive dem indrømmet.

Der er af den høitærede Minister baade i det andet Thing og her gjort adskillige mindre

Indvendinger imod dette Forslag. En af disse Indvendinger angik Præsternes Tid. Den ærede Minister frygtede for, at Præstens Virksomhed ved denne Lov let kunde blive spredt og han derved kom til at mangle den fornødne Tid til at tage sig af sin egentlige Menighed og sin egentlige Embedsgjerning. Jeg maa nu sige, at dette allerede lyder meget besynderligt, saalænge vi vide, at der er paalagt og stadig paalægges Præsten mangfoldige verdslige Forretninger, at omtrent $\frac{1}{15}$ af dem ere Provstier og altsaa ved Siden af deres egentlige Embedsgjerning have et byrdefuldt Embede med mange Reiser at varetage, at det endelig jevnlige hænder, at en eller anden Præst bliver Formand i en Afsløsningscommission for Hovevriet, i en Taxationscommission eller deslige. Maa ikke Præstens Virksomhed ved alt dette blive spredt, mon ikke disse Forretninger skulde tage ham nogen Tid? Desuden er — som den høitærede Minister sagde igaar — en Præsts Gjerning af en meget elastisk Natur. Han kan meget vel uden Paaanke fra Bestyrelsens Side forrette sit Embede med ringe Tid, men han kan ganske vist ogsaa forrette det med stor Anvendelse af Tid og Kraft, og saaledes kommer det dog nok, naar Alt kommer til Alt, egentlig an paa Præstens egen Samvittighedsfuldhed; jeg mener, at vi kunne ligesaavel gjøre Regning paa den og forudsætte den i dette Tilfælde som i de øvrige. Desudenvilde denne Indvending ramme, ikke blot dette Lovforslag, men selve Loven om Sognebaandets Løsning. —

R e t t e l s e .

Nr. 63, Sp. 953, Linie 23 f. o.: „dette er“ læs: „dette ikke er“